

Uchwała Nr XVII/145/12
Rady Miejskiej w Lidzbarku
z dnia 26 kwietnia 2012r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Wąpiersk

Na podstawie art. 6 i 7 ust. 1pkt. 15 oraz art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 , poz. 1591 z późn. zm.) Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

Zatwierdzić Plan Odnowy Miejscowości Wąpiersk w brzmieniu określonym w załączniku Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Lidzbarka.

§ 3.

Traci moc Uchwała Nr XXVIII/218/09 Rady Miejskiej w Lidzbarku z dnia 27 marca 2009r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Wąpiersk (z późn.zm.).

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XVII/145/12
Rady Miejskiej w Lidzbarku
z dnia 26 kwietnia 2012r.

Plan Odnowy Miejscowości Wąpiersk na lata 2009 ÷ 2015

Lidzbark, kwiecień 2012 rok

Spis treści

1. Obszar i czas realizacji Planu Odnowy Miejscowości Wąpiersk
2. Cel opracowania
3. Położenie geograficzne
4. Rys historyczny miejscowości
5. Klimat
6. Ludność wsi
7. Oświata
8. Świetlica wiejska
9. Służba zdrowia
10. Bezpieczeństwo publiczne
11. Zaopatrzenie w wodę
12. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków
13. Utylizacja odpadów stałych
14. Energetyka
15. Komunikacja
16. Przemysł i działalność gospodarcza
17. Rolnictwo i gleby
18. Planowane kierunki rozwoju wsi
19. Inwentaryzacja zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego
20. Analiza SWOT
21. Opis Planowanego Przedsięwzięcia
22. Szacunkowy Kosztorys Planowanego Przedsięwzięcia
23. Harmonogram Planowanego Przedsięwzięcia

1. Obszar i czas realizacji Planu Odnowy Miejscowości Wąpiersk

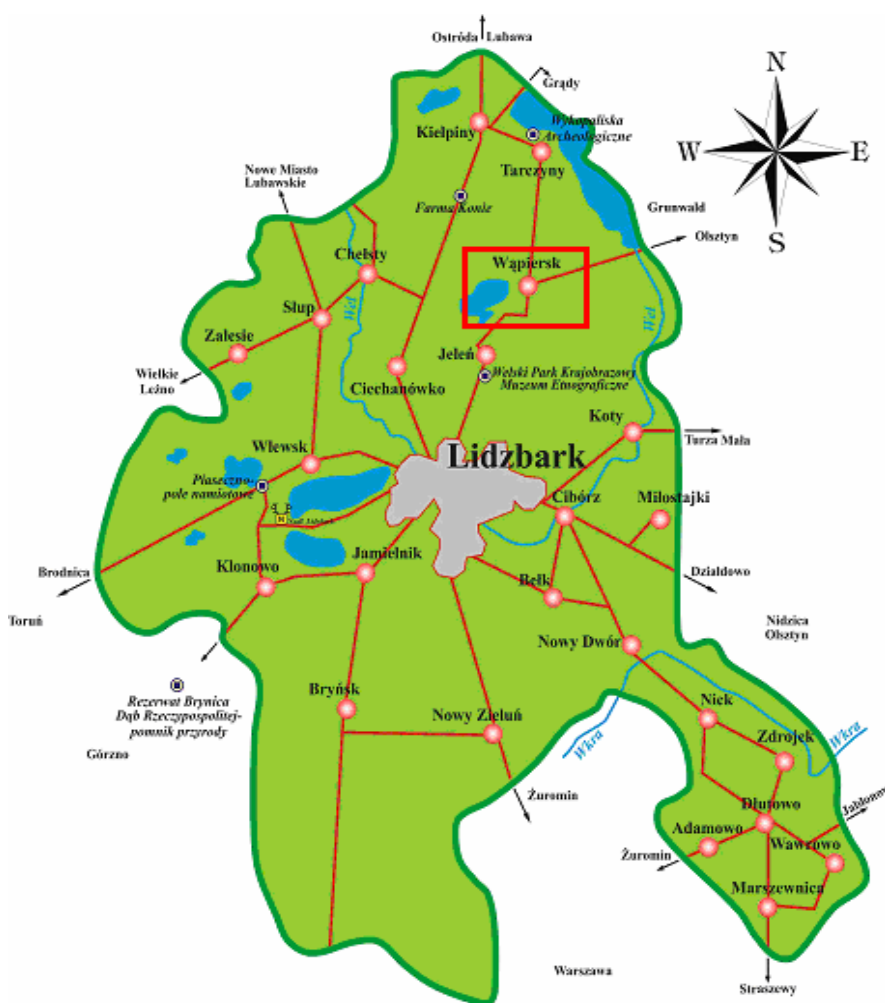
Plan Odnowy Miejscowości Wąpiersk obejmuje obszar wsi Wąpiersk, położonej w Gminie Lidzbark. Czas realizacji planu przewiduje się w latach 2009 ÷ 2015.

2. Cel opracowania

Celem opracowania jest wizja zaspokajania potrzeb społecznych i kulturalnych społeczności wiejskiej. Dodatkowym celem jest podniesienie standardu życia i pracy na wsi oraz atrakcyjności turystycznej miejscowości. Wpłyne to korzystnie na rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowania dziedzictwa kulturowego.

3. Położenie geograficzne

Wieś Wąpiersk jest położona w północno-wschodniej części gminy Lidzbark w powiecie działdowskim; województwo warmińsko – mazurskie, Wąpiersk znajduje się na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego. Położenie geograficzne wsi Wąpiersk zawarto na rysunku 1.

Rys.1. Położenie wsi Wąpiersk w gminie Lidzbark.

Natomiast na rysunkach 2, 3, 4 oraz 5 zawarto zdjęcia wybranej części wsi wraz z widokiem na jezioro.

Rys.2. Widok na wieś

Rys.3. Widok na wieś

Rys. 4 Widok na świetlicę

Rys. 5 Widok na jezioro

4. Rys historyczny miejscowości

Wieś założona została w 1410 roku przez Krzyżaków, wchodziła w skład wójtostwa w Lidzbarku. W drugiej połowie XV wieku zbudowano tu murowany kościół pod wezwaniem dwóch patronów – św. Michała Archanioła i św. Marii Magdaleny. W XV wieku wieś obejmowała około 110 hektarów. We wsi mieszkało 42 osadników. Po wojnie trzynastoletniej i kończącym ją pokoju toruńskim w 1466 roku Wąpiersk wszedł w skład państwa polskiego. W 1520 roku kościół spalił się doszczętnie. Nowo wybudowany kościół parafialny pw. Opatrzności Bożej oddano do użytku w 1671 r. Jego fundatorem był właściciel wsi Wawrzyniec Wąpierski. W 1733 roku w wyniku pożaru spłonęła prawie cała wieś, wraz z kościołem. W 1762 roku świątynię odbudowano. W okresie wojen napoleońskich kościół uległ poważnym zniszczeniom. Próby jego odbudowy nie powiodły się ponieważ władze pruskie nie wydały na to zgody. W 1870 roku właścicielem majątku zostali Mieczkowsky z Ciburza. W dwudziestoleciu międzywojennym powierzchnia wsi wynosiła 1270 hektarów, znajdowały się 92 budynki mieszkalne, w których zamieszkiwało 667 osób. W latach 1933-1935 wybudowano nowy kościół pw. Opatrzności Bożej.

Do czasów obecnych we wsi zachowały się liczne zabytki budownictwa pochodzącego z drugiej połowy XIX i początku XX wieku. Na szczególną uwagę zasługuje budynek szkolny z czerwonej cegły z 1894r., w którym obecnie funkcjonuje szkoła podstawowa, budynek biblioteki z 1905 roku, chaty drewniane.

W okolicy Wąpierska znaleziono liczne ślady wczesnego osadnictwa, stanowiące ważny materiał badawczy dla archeologów. Między innymi pochodzą one z okresu halszackiego i lateńskiego, a także średniowiecza.

5. Klimat

Klimat wsi Wąpiersk jest zbliżony do całej gminy Lidzbark i charakteryzuje się znaczną różnorodnością. Przez [Andrzejewski H. i inni 1993] około 30 dni w ciągu roku napływa powietrze polarno - kontynentalne dające latem pogodę słoneczną i wysokie temperatury powietrza, zimą zaś silne mrozy. Przez 16 dni w ciągu roku pogodę kształtuje powietrze arktyczne i powoduje silny spadek temperatury. Powietrze zwrotnikowe wywołuje latem przez 10 dni pogodę parną i duszną z burzami, co daje zimą pogodę mglistą.

Na obszarze gminy przeważają wiatry z kierunku zachodniego. Wiatry [Andrzejewski H. i inni 1993] z kierunku SW stanowią 18,8%, z kierunku W 15,5%, a z kierunku NW 7,7% wszystkich wiatrów w ciągu roku. Najrzadziej występują wiatry północne z kierunku NE tylko 5% a z kierunku N 5,8% .Wiatry od strony wschodniej występują z mniejszą częstotliwością.

Średnie prędkości wiatrów z poszczególnych kierunków wahają się od 4 m/s z kierunku SW do 3,1 m/s od strony północnej. Największe średnie prędkości wiatrów występują w listopadzie 8,5 m/s; najmniejsze w lipcu 2,4 m/s . Średnia prędkość roczna wynosi 3,1 m/s . Cisze wiatru występują średnio w roku 14,8%.

Wiatry bardzo silne i porywiste powyżej 15 m/s w listopadzie średnio 0,3 dnia. Ponadto zimą w styczniu i grudniu średnio od 0,2 do 0,1 dnia. Średnia roczna temperatura powietrza [Andrzejewski H. i inni 1993] wynosi 6,9°C. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń, w którym średnia temperatura wynosi - 4°C. Natomiast najcieplejszym miesiącem jest lipiec, w którym temperatura wynosi 17,4°C. Średnia liczba dni bardzo mroźnych ($t < - 10^{\circ}\text{C}$) w ciągu roku wynosi 26 dni w tym najwięcej dni tego typu przypada na luty 9,5 dnia i styczeń 8,5 dnia. Średnia liczba dni gorących ($t > 25^{\circ}\text{C}$) wynosi maksymalnie 33,7 dnia. Najdłuższą porą roku jest zima, która rozpoczyna się średnio od 4 grudnia i kończy się 17 marca, co daje w sumie 104 dni. Pozostałe pory roku przebiegają w następujących terminach; przedwiośnie od 18 marca do 7 kwietnia, wiosna od 8 kwietnia do 4 czerwca, lato od 5 czerwca do 27 sierpnia, jesień od 28 sierpnia do 3 grudnia.

Średnia roczna suma opadów na terenie wsi Wąpiersk wynosi około 577 mm. Pokrywa śnieżna pojawia się tu najczęściej od 1 do 5 grudnia, a zanika około 22 marca. Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 65 dni, a jej grubość waha się średnio od 10 cm w grudniu, 14 cm w styczniu i lutym do 13 cm w marcu.

6. Ludność wsi

Liczbę mieszkańców wsi Wąpiersk od roku 2007 do 2011, zawiera tabela I.

Tabela I

Liczba mieszkańców wsi Wąpiersk od roku 2007 do 2011

Rok	Liczba mieszkańców
2007	493
2008	483
2009	477
2010	491
2011	494

Zródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy.

Negatywne trendy demograficzne ominęły wieś Wąpiersk. Trendy te przejawiają się przez spadek liczby ludności, ale jak wynika z tabeli II. liczba ludności wsi Wąpiersk porównując rok 2003 i 2007 rok nieznacznie zwiększyła się o 4 osoby.

Dokonano porównania liczby mieszkańców wsi Wąpiersk z innymi wsiami Gminy Lidzbark, zawiera to tabela II.

Tabela II

Liczba mieszkańców sąsiednich wsi na rok 2007

Wieś	Koty	Jeleń	Kiełpiny
Liczba mieszkańców	452	472	393

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy.

Jak wynika z powyższej tabeli Wąpiersk należy do wsi o dużej liczbie mieszkańców.

7. Oświata

Na terenie wsi Wąpiersk znajduje się szkoła, biblioteka oraz kościół.

8. Świetlica wiejska

Na terenie wsi Wąpiersk znajduje się świetlica wiejska pod opieką sołtysa wsi. Stanowi ona ośrodek krzewiący kulturę regionalną. Obecnie odbywają się tam uroczystości okolicznościowe związane z życiem wsi oraz zebrania mieszkańców wsi.

9. Służba zdrowia

Na terenie wsi Wąpiersk nie ma ośrodka zdrowia. Mieszkańcy korzystają z Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku. Natomiast opiekę specjalistyczną zapewnia SPZOZ w Działdowie.

10. Bezpieczeństwo publiczne

Teren wsi Wąpiersk w zakresie bezpieczeństwa publicznego terytorialnie podlega Komendzie Powiatowej w Działdowie – Posterunek Policji w Lidzbarku oraz Straży Miejskiej w Lidzbarku.

11. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie wsi Wąpiersk funkcjonuje wodociąg, jest on poprowadzony z miasta Lidzbarka. Za eksploatację i utrzymanie wodociągu odpowiada Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Lidzbarku.

12. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Wieś Wąpiersk nie jest skanalizowana.

13. Utylizacja odpadów stałych

Odpady komunalne z obszaru wsi Wąpiersk są usuwane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Lidzbarku na wysypisko śmieci w sołectwie Ciechanówko. Wieś Wąpiersk wyposażona jest w pojemniki o pojemności 5,5 m³. Ponadto na terenie wsi znajdują się pojemniki do zbiórki selektywnej na makulaturę, szkło i tworzywa sztuczne.

14. Energetyka

Wszystkie gospodarstwa domowe są wyposażone w instalacje elektryczną. Wieś obsługiwana jest w zakresie dostawy energii elektrycznej przez ENERGA – OPERATOR S.A. Oddział w Płocku.

15. Komunikacja

Przez teren wsi Wąpiersk przebiega droga powiatowa 1280N relacji Lidzbark - Koszelewy, aż do końca gminy. Pozostałe to drogi gminne gruntowe o nawierzchni utwardzonej.

16. Przemysł i działalność gospodarcza

Na terenie wsi Wąpiersk funkcjonują 4 firmy.

Można je podzielić na:

- Handlowe: sklep spożywczo – przemysłowy. Firma zatrudnia około 3 osób. Na koniec 2011 roku zarejestrowane były w rejestrze działalności gospodarczej jedno przedsiębiorstwo.
- Usługowe: usługi stolarskie, budowlane. Na koniec 2011 roku zarejestrowane były trzy przedsiębiorstwa.

Mimo aktywności władz lokalnych jak i przedsiębiorców w gminie Lidzbark nie uniknięto problemu bezrobocia, które 31.12.2011r. wynosiło **23,7 %** (dane według Powiatowego Urzędu Pracy w Działdowie). Tak wysoki wskaźnik bezrobocia spowodowany jest w głównej mierze upadkiem firm państwowych, które dominowały na terenie Wąpierska.

17. Rolnictwo i gleby

Na terenie wsi Wąpiersk jest 116 gospodarstw powyżej 1 hektara.

Wykaz gospodarstw ze względu na powierzchnię i liczbę zawiera tabela III.

Tabela III

Charakterystyka gospodarstw rolnych na terenie wsi Wąpiersk

Grupy obszarowe użytków rolnych	Liczba gospodarstw [szt.]	Powierzchnia gruntów [ha]
1 ÷ 2	19	26,06
2 ÷ 5	23	58,63
5 ÷ 7	6	25,08
7 ÷ 10	11	56,84
10 ÷ 15	28	215,37
15 i więcej	29	518,22
Razem	116	900,20

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy Lidzbark.

Średnie gospodarstwo we wsi Wąpiersk ma powierzchnię 7,76 ha, a średnie w gminie równe jest 9,16 ha.

Podstawowymi materiałami, z których powstała większość gleb w gminie to utwory ostatniego zlodowacenia gliny zwałowe, piaski polodowcowe, a także osady czwartorzędowe torfy i aluwia rzeczne. Z tych utworów wykształciły się gleby: bielicowy, brunatne i bagienne. Najwięcej, bo aż 80% stanowią gleby bielicowe. Gleby są niskiej jakości, gdyż większość z nich należy do V i VI klasy bonitacyjnej.

Mniejsza powierzchnia gospodarstw, we wsi Wąpiersk, od średniej powierzchni gospodarstw w gminie oraz niskie klasy bonitacyjne gleb nie warunkują znaczących dochodów z rolnictwa.

18. Planowane kierunki rozwoju wsi

1. Podnoszenie atrakcyjności infrastruktury społeczno – kulturowej wsi Wąpiersk, ma polegać na tworzeniu warunków stwarzających możliwość wykorzystania potencjału ludzkiego jak i technicznego do krzewienia i zaspokojenia potrzeb społecznych i kulturalnych miejscowości oraz na rozwoju agroturystyki..
2. Organizowanie imprez społeczno - kulturalnych, ma polegać na organizowaniu imprez kulturalnych takich jak: uroczystości z okazji rocznic, Dnia Dziecka, Babci, Dziadka, oraz udział w dożynkach i w Turnieju Wsi. Organizowanie zawodów sportowych. Ponadto propagowanie czytania książek dzieciom przez wolontariuszy, osoby dobrze znane na terenie Wąpierska. Poza tym organizowanie imprez integracyjnych dla mieszkańców wsi.
3. Wspieranie inicjatyw indywidualnych mieszkańców Wąpierska, szczególnie rolników w działaniach na rzecz odnowy wsi.

Wspieranie działalności agroturystycznej w gospodarstwach wiejskich, poprzez pozyskanie środków unijnych i krajowych.

4. Poprawa infrastruktury w miejscowości Wąpiersk na lata 2009-2015;

Nazwa zadania	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Kwota końcowa / źródło jej pozyskania
Remont, modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej	Podniesienie standardu życia na wsi, poprzez remont, modernizację świetlicy wiejskiej oraz zaspokajanie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi	Mieszkańcy wsi	2009-2010	193.423 zł. PROW
Skanalizowanie wsi	Podniesienie standardu życia na wsi	Mieszkańcy wsi	2012-2015	1.000.000 zł PROW
Doprowadzenie nośników energetycznych do powstających budynków, wg potrzeb mieszkańców	Podniesienie standardu życia na wsi	Mieszkańcy wsi	2009-2015	
Wyznaczenie i budowa ścieżek rowerowych	Podniesienie standardu życia na wsi	Mieszkańcy wsi, turyści	2010-2013	25.000 zł. Gmina Lidzbark
Organizacja placu zabaw dla dzieci	Podniesienie standardu życia na wsi	Mieszkańcy wsi	2010	25.000 zł. Gmina Lidzbark
Budowa chodników	Podniesienie standardu życia na wsi	Mieszkańcy wsi	2011-2012	20.000 zł. Gmina Lidzbark
Wymiana stolarki okiennej oraz dachu w Szkole Podstawowej	Podniesienie standardu nauczania	Uczniowie	2010-2011	60.000 zł. Gmina Lidzbark
Remont drogi Wąpiersk –	Podniesienie standardu życia na wsi	Mieszkańcy wsi	2014-2015	2.020.000 zł.

Kiełpiny				
Budowa małej infrastruktury turystycznej w Wąpiersku	Podniesienie standardu życia na wsi	Mieszkańcy wsi	2012	12 500 zł. Gmina Lidzbark Urząd Marszałkowski

19. Inwentaryzacja zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego

A. Obszary badania stanu zasobów miejscowych – walory środowiska lokalnego

1. Środowisko przyrodnicze

- a. wieś jest otoczona lasami, znajduje się tam również jezioro.

2. Walory turystyczne wsi

- a. malownicze usytuowanie, jezioro

3. Gospodarka – podmioty gospodarcze

- a. przedsiębiorstwa handlowo-usługowe;

4. Infrastruktura techniczna

- a. energia elektryczna;
b. infrastruktura telekomunikacyjna;
c. wodociąg;

5. Organizacje społeczne, działacze lokalni

- a. liderzy lokalni: sołtys Hanna Krezymon, rada sołecka
b. Ochotnicza Straż Pożarna w Wąpiersku

6. Kultura i Sport

- a. organizowanie imprez okolicznościowych tj: Dzień Dziecka, Dożynki, Dzień Babci, Dzień Dziadka, Jarmark, Turniej Wsi.
b. rozgrywki sportowe: tenis stołowy, piłka nożna

B. Obszary badań stanu zasobów miejscowych – potrzeby środowiska lokalnego

1. Środowisko przyrodnicze

- a. wygospodarowanie miejsca na terenie wsi na cele rekreacyjne
b. w zakresie ochrony środowiska wykorzystanie odnawialnych nośników energii takich jak: słoma, drewno, kolektory słoneczne itp., głównie jako nośników energii cieplnej w budynkach mieszkalnych wsi

2. Walory turystyczne wsi

- a. stworzenie możliwości do dalszego rozwoju gospodarstw agroturystycznych
b. wyznaczenie i budowa ścieżek rowerowych

3. Gospodarka

- a. wprowadzenie ulg podatkowych dla nowo powstałych przedsiębiorstw na terenie wsi, uzbrojenie terenów przeznaczonych pod inwestycje

4. Infrastruktura techniczna

- a. Budowa małej infrastruktury turystycznej w Wąpiersku
- b. wymiana stolarki okiennej w Szkole Podstawowej
- c. organizacja placu zabaw dla dzieci
- d. remont drogi Wąpiersk – Kiełpiny
- e. skanalizowanie wsi
- f. doprowadzenie nośników energetycznych do nowo powstałych budynków.
- g. wyznaczenie i budowa ścieżek rowerowych

5. Kultura i Sport

- a. organizowanie imprez o znaczeniu gminnym i powiatowym
- b. remont świetlicy wiejskiej
- c. wyposażenie świetlicy wiejskiej
- d. organizacja placu zabaw dla dzieci

20. Analiza SWOT

1. Silne Strony

- wysoka liczba osób wykształconych;
- ekologiczne rolnictwo;
- większość rodzin wielopokoleniowych (przekazywanie tradycji rodzinnych);
- walory krajobrazowo – turystyczne;
- infrastruktura techniczna;
- potencjał ludzki;
- potencjalne tereny pod inwestycje;
- aktywna i otwarta społeczność lokalna;

3. Słabe Strony

- brak małej infrastruktury turystycznej
- brak kanalizacji;
- wysokie bezrobocie strukturalne – ubożenie społeczeństwa;
- słabe gleby;
- brak ofert na zagospodarowanie wolnego czasu dla młodzieży;
- brak bazy noclegowej;

- niski stan zasobności gospodarstw domowych;

4. Szanse

1. pozyskanie inwestorów i kapitału;
2. sprzyjająca polityka regionalna w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich;
3. zwiększanie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych w tym pochodzących z UE;
4. promocja walorów sołectwa, rozwój agroturystyki;
5. tworzenie nowych miejsc pracy;

5. Zagrożenia

- migracja młodzieży do dużych miast;
- rosnąca przestępczość i patologie;
- brak środków finansowych;

21. Opis Planowanego Przedsięwzięcia

Tytuł projektu: „**Budowa małej infrastruktury turystycznej w Wąpiersku**”

Celem niniejszego przedsięwzięcia jest Budowa małej infrastruktury turystycznej w Wąpiersku. Realizacja tego projektu w widoczny sposób wpłynie na mobilizację lokalnej społeczności i pobudzi aktywność do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia oraz zwiększy dostęp do bazy rekreacyjnej.

Zadanie przyczyni się do poprawy warunków, wpłynie pozytywnie na poprawę życia, poprzez zaspokajanie potrzeb społecznych, turystycznych i rekreacyjnych, na propagowanie zdrowego stylu życia mieszkańców wsi. Umożliwi także rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności wsi i integracji społeczności lokalnej. Ma również ogromne znaczenie dla promowania obszarów wiejskich, co może w znacznym stopniu wpłynąć na rozwój agroturystyki.

Inwestycje z zakresu modernizacji i wyposażenia obiektów pełniących funkcje rekreacyjne, jakimi są miejsca wypoczynkowe, to w głównej mierze większy dostęp do rekreacji, odpoczynku i zabawy na świeżym powietrzu, ponieważ oprócz dużej atrakcyjności tego typu obiektu, będzie on udostępniany bezpłatnie, a nadzór nad nim będzie sprawować Rada sołecka. Dzięki nowemu obiektowi chętniej będą z niego korzystać mieszkańcy oraz turyści. Mała infrastruktura turystyczna (wiata), jaka powstanie nad jeziorem w Wąpiersku, to również miejsce wypoczynkowe. Korzystanie z obiektu nauczy użytkowników odpowiedzialności oraz dbałości o czystość i porządek.

Zakres robót będzie obejmował następujące zadania:

1. Dokumentacja techniczna

2. Uporządkowanie terenu; wyznaczenie lokalizacji nowej infrastruktury.
3. Budowa wiaty oraz montaż elementów wyposażenia miejsca wypoczynkowego.
Usytuowanie poszczególnych elementów infrastruktury, zagospodarowanie terenu.
4. Wykonanie ogrodzenia

22. Szacunkowy Kosztorys Planowanego Przedsięwzięcia

Tytuł projektu: „Budowa małej infrastruktury turystycznej w Wąpiersku”

Ogólny koszt inwestycji dotyczącej „Budowa małej infrastruktury turystycznej w Wąpiersku” – 12 500 złotych brutto

23. Harmonogram Planowanego Przedsięwzięcia - „Budowa małej infrastruktury turystycznej w Wąpiersku”

Maj 2012r. – przygotowanie dokumentacji oraz podpisanie umowy o dofinansowanie przedsięwzięcia,

Czerwiec 2012r. – przeprowadzenie procedury wyłonienie wykonawcy w ramach ustawy o zamówieniach publicznych,

Czerwiec-Lipiec 2012r. – realizacja przedsięwzięcia,

Sierpień 2012r. – rozliczenie projektu